

Her er Børnenes Hovedstad

Miljøtilladelse til kvæghold

Plagborgvej 19, 7200 Grindsted

Februar 2023

Dato: 07-02-2023

Teknik og Miljø

Erhverv & Affald
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200
www.billund.dk

Sagsnr.:
22/12936

Sagsbehandler:
Mette Hammershøj

KS: PNI

Afdelingens telefon:
Tlf.: 7972 7113
Afdelingens mail:
Landbrug@billund.dk

Har du brug for at sende
fortrolige eller følsomme
oplysninger til os, skal du
gøre det med Digital Post.
Du kan læse mere om
Digital Post på:
billund.dk/borger/digital-post

Indhold

INDLEDNING	3
EJENDOMS- OG VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	3
TILLADELSE TIL HUSDYRHOLD PÅ PLAGBORGVEJ 19	4
AFGØRELSENS OMFANG OG FORUDSÆTNINGER	5
ØVRIGE FORHOLD	5
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	6
VILKÅR	9
TILLADELSENS UDNYTTELSE OG VARIGHED	14
OFFENTLIGGØRELSE MV.	14
KLAGEVEJLEDNING	15
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	17
INDLEDNING	17
BESKRIVELSE OG VURDERING AF DET ANSØGTE PROJEKT	17
<i>Husdyrbrugets beliggenhed</i>	17
<i>Stalde og produktioner</i>	19
<i>Gødningsproduktion og -opbevaring</i>	22
<i>BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget</i>	23
<i>Affald</i>	23
<i>Spildevand / overfladevand</i>	25
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.	25
<i>Lugt</i>	26
<i>Støj, støv, rystelser og transport</i>	28
<i>Fluer og skadedyr</i>	31
<i>Landskab og kulturmiljø</i>	32
<i>Egenkontrol, driftsforstyrrelser og uheld</i>	33
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD	35
<i>Anlæggets nærhed til Kategori 1- og 2-natur</i>	36
<i>Ammoniakdeposition fra anlægget på naturområdet</i>	36
<i>Ammoniakpåvirkning af Kategori 1- og 2-natur</i>	37
<i>Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur</i>	37
<i>Påvirkning af Kategori 3-natur</i>	37
<i>Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)</i>	38
BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	40
OPHØR	41
SAMLET VURDERING	41
BILAG	42

Indledning

Husbruget på Plagborgvej 19, 7200 Grindsted, er et landbrug med malkekvæg.

Der ansøges om en miljøtilladelse efter § 16 b til det eksisterende produktionsareal, samt om fleksibilitet i forhold til sammensætningen af besætningen. Der bygges ikke nye stalde, men produktionsarealet ønskes udvidet med et mindre areal, der ikke er i brug om sommeren. Ansøgningen er indsendt via det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk og er modtaget ved Billund Kommune den 15. november 2022.

Ammoniakemissionen fra det samlede husdyrbrug i den ansøgte drift er mindre end 3.500 kg NH₃-N pr. år. Husdyrbruget er derfor ikke omfattet af godkendelsesbestemmelserne i Husdyrbruglovens¹ § 16 a, men af tilladelsesbestemmelserne i lovens § 16 b. Billund Kommune har derfor udarbejdet en tilladelse i henhold til § 16 b, stk. 1, i Husdyrbrugloven, idet lovens bestemmelser om tilladelse efter § 16 får virkning, når et husdyrbrug foretager en etablering, udvidelse eller ændring af produktionsarealet.

Tilladelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for Plagborgvej 19, 7200 Grindsted i Billund Kommune. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget, herunder de ansøgte ændringer, kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt resourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelsen af tilladelsen, har Billund Kommune lavet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af husdyrbruget. Vurderingen omfatter i overensstemmelse med § 34 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om tilladelse, herunder de stillede vilkår. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering fremgår af det nedenstående.

Ejendoms- og virksomhedsoplysninger

Afgørelsen vedrører landbruget på Plagborgvej 19, 7200 Grindsted, ejendoms-nr. 530 0006 643, *matrikel nr. 1a, Sønderby By, Grindsted*. Bedriftens CVR-nr. er 17941097. Bjarne Gamborg, Plagborgvej 19, 7200 Grindsted ejer ejendommen, og virksomheden BJARNE GAMBORG ejer besætningen og driver husdyrbruget.

Høring af udkast til tilladelse

Dette udkast til tilladelse har, i overensstemmelse med Husdyrbruglovens § 56, stk. 1, været sendt i høring i 2 uger til den 6. februar 2023, hvor ansøger og øvrige parter i sagen havde mulighed for at komme med bemærkninger til projektet.

¹ LBK nr. 520 af 01/05/2019. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² BEK nr. 2225 af 27/11/2021. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Udkastet blev sendt til ansøger:
Bjarne Gamborg, Plagborgvej 19, 7200 Grindsted

Med kopi til:
Konsulent Per Lousdal, pll@sagro.dk

Naboer og andre beboere i området, som ligger inden for en beregnet lugt-konsekvenszone på 274 m (se nærmere herom i afsnittet om lugt):
Ejere, Plagborgvej 17, 7200 Grindsted
Ejere af sommerhus på Plagborgvej 23 og 25, 7200 Grindsted:
Ejere, Hedemarken 18, 7200 Grindsted

Der er ikke foretaget høring af ejere af øvrige nabomatrikler, idet afgørelsen vurderes at være af underordnet betydning for disse.

Ejendommens driftsbygninger ligger omkring 6,8 km fra kommuneskel til nærmeste nabokommune. Billund Kommune vurderer, at nabokommunerne ikke vil blive berørt af sagen. Da der heller ikke vurderes at være andre eksterne myndigheder, som berøres af sagen, har Billund Kommune ikke sendt udkastet til eksterne berørte myndigheder efter reglerne i § 60, stk. 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Billund Kommune har ikke modtaget bemærkninger indenfor høringsperioden.

Tilladelse til husdyrhold på Plagborgvej 19

Produktionen, bygninger og anlæg på Plagborgvej 19, er tidligere godkendt ved Billund Kommunes afgørelse af 6. september 2010 om miljøgodkendelse efter § 12 i den dagældende Husdyrlov.

Billund Kommune modtog den 15. november 2022 en ansøgning om tilladelse til opstaldning af Flexgruppe: *Alle kvæg* på sammenlagt 1.514 m² produktionsareal sengestald med spalter og på 188 m² produktionsareal med dybstrøelse, samt Flexgruppe: *Alle kvæg, heste, får og geder* på 176 m² produktionsareal med dybstrøelse. I alt udvides dybstrøelsesarealet med 175 m² i forhold til nudriften. Udvidelsen sker i eksisterende staldanlæg.

Lugtgenekravet til byzone er ikke overholdt. Beregningen viser, at kriterierne for at fravige geneniveauerne er opfyldt. Der er nærmere redegjort for disse forhold i afsnittet "Lugt".

Ansøger har ansøgt om dispensation fra afstandskrav i Husdyrbruglovens § 8, idet en del af det nye produktionsareal ønskes etableret i en eksisterende bygning, der ligger ca. 8 meter fra ejendommens beboelse. Dette er mindre end de 15 m, som er mindsteafstanden i henhold til § 8. Der er nærmere redegjort for disse forhold i afsnittet "Husdyrbrugets beliggenhed".

Denne afgørelse omfatter således også kommunens afgørelse om dispensation efter § 9 i Husdyrbrugloven til placering af det nye produktionsareal, som ansøgt.

Med denne miljøtilladelse giver Billund Kommune tilladelse til det ansøgte. Tilladelsen meddeles efter § 16 b, stk. 1 i Husdyrbrugloven, idet Billund Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Anlæg og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen, i nedenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Afgørelsens omfang og forudsætninger

Tilladelsen omfatter de ansøgte aktiviteter på Plagborgvej 19, 7200 Grindsted. Ud over ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk har kommunen modtaget supplerende oplysninger om de faktiske forhold på ejendommen og det ansøgte projekt.

I det omfang andet ikke er nævnt i afgørelsen, er den meddelt på baggrund af de oplysninger, som kommunen har modtaget i forbindelse med sagen, hvorfor afgørelsen hviler herpå.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt, herunder byggetilladelser, samt tilladelser iht. Spildevandsbekendtgørelsen³.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler heri kan være en skærpende af denne tilladelses vilkår.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt eller tilladt i henhold til Husdyrbrugloven. Udvidelser og ændringer skal anmeldes til Billund Kommune, som skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse/tilladelse, eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.

³ BEK. nr. 1393 af 21/06/2021. Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

Ikke-teknisk resumé

Indledning

Ejerne af Plagborgvej 19, 7200 Grindsted, søger om tilladelse til det eksisterende produktionsareal, samt om fleksibilitet i forhold til sammensætningen af besætningen. Der bygges ikke nye stalde, men produktionsarealet ønskes udvidet med et mindre areal, der ikke er i brug om sommeren.

Den ansøgte fremtidige indretning og drift af husdyrbruget skal efter den nugældende Husdyrbruglov baseres på størrelsen af staldarealerne. Der søges om miljøtilladelse til i alt 1.878 m² produktionsareal (staldarealet hvor dyrene opholder sig).

Billund Kommune har ud fra de oplyste miljøpåvirkninger foretaget en vurdering af, om påvirkningerne af miljø og omgivelser er acceptable i forhold til de krav, der normalt stilles i lovgivningen. Et resumé heraf kan ses nedenfor.

Afstandsforhold

Husdyrbruget er placeret i landzone (se bilag 1). Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Plagborgvej 17) er ca. 85 meter. Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste samlede bebyggelse er ca. 750 m, og nærmeste byzone er et lokalplanlagt område, der ligger ca. 160 m nord for ejendommens stalde.

For nye husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg eller ændringer i eksisterende anlæg, der medfører forøget forurening, er der i Husdyrbrugloven og Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴ krav om minimumsafstande til en række forureningsfølsomme omgivelser.

De ansøgte produktionsarealer (stalde og gødningsopbevaringsanlæg) overholder afstandskravene til følsomme omgivelser. Dog søges der om dispensation fra afstandskrav til ejendommens stuehus.

Anlæg, besætning og gødning

Husdyrbrugets indretning kan ses i bilag 2. Størstedelen af gyllen fra ejendommen afhentes til biogas af Filskov Energiselskab, der så leverer afgasset gylle tilbage i ejendommens gyllebeholdere. Dybstrøelse opbevares på møddingspladsen, i markstak eller som flydelag i gyllebeholderne.

Der søges om tilladelse til opstaldning af Flexgruppe: *Alle kvæg* på sammenlagt 1.514 m² produktionsareal sengestald med spalter og på 188 m² produktionsareal med dybstrøelse, samt Flexgruppe: *Alle kvæg, heste, får og geder* på 176 m² produktionsareal med dybstrøelse.

Flexgrupper giver mulighed for mere fleksibilitet i forholdet mellem antal og sammensætning af dyreholdet på ejendommen. Dyrene skal gå i eksisterende stalde, hvor produktionsarealet med dybstrøelse udvides med i alt 175 m² i forhold til nu-driften.

⁴ BEK nr. 2243 af 29/11/2021. Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning

Lugt, støv, fluer, støj, rystelser og lys

I ansøgningssystemet er det beregnet, at husdyrbruget kan overholde reglerne om lugtgeneafstand til nærmeste boliger og til nærmeste samlede bebyggelse. Geneafstanden på 230 m til nærmeste byzone, der er et område til rekreative formål, er overskredet med 22 m. Kommunen kan fravige geneafstande, når visse betingelser er opfyldt (50 %-reglen). Det er i dette konkrete tilfælde kommunens vurdering, at geneafstanden til byzone kan fraviges. Du kan læse mere om vurderingen i afsnittet *Lugt* i den miljøtekniske del af denne tilladelse.

I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Billund Kommune har vurderet, at udvidelserne ikke vil medføre væsentlige ændringer i husdyrbrugets frembringelse af lugt, støv, fluer eller støj, og at husdyrbruget på Plagborgvej 19 vil kunne drives uden væsentlige påvirkninger i omgivelserne.

I denne tilladelse er der stillet vilkår med støjgrænser, og der er krav om, at virksomheden ikke må medføre væsentlige gener fra lugt, fluer, støv eller støj. I forhold til lys, er der stillet krav om, at husdyrbruget ikke må give anledning til gener i omgivelserne, som kommunen vurderer, er væsentlige.

Landskab m.v.

Ejendommen ligger inden for skovbyggelinje og delvist inden for åbeskyttelseslinje. Driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervene, er undtaget fra bestemmelserne om, at der ikke må bebygges indenfor skovbyggelinjer og åbeskyttelseslinjer, og det ansøgte vurderes derfor ikke at være i strid med beskyttelsen. Desuden ligger ejendommen i et område, der i Billund Kommunes Kommuneplan 2021-33 er udpeget til bevaringsværdigt landskab. Ejendommen ligger ikke inden for fredninger eller øvrige beskyttelseslinjer. Der opføres ikke nye bygninger, og det ansøgte vurderes ikke at være i strid med udpegningerne.

Natur

Nærmeste Natura 2000-område er *Hedeområder ved Store Råbjerg*, som ligger ca. 3 km sydøst for ejendommen. Nærmeste naturareal, som er omfattet af lovens kategori 2, er en hede ca. 1,6 km sydvest for anlægget. I ansøgningen er husdyrbrugets ammoniakdeposition i begge områder beregnet til nul.

I et område omkring ejendommen ligger desuden nogle naturområder, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Der er i ansøgningen foretaget beregning af, hvilken påvirkning fordampningen af ammoniak fra stalde og gødningsopbevaring medfører på natur. Beregningerne viser, at der ikke sker væsentlige påvirkninger.

Kommunen kan konstatere, at ammoniakpåvirkningerne i den omgivende natur overholder de generelle beskyttelsesniveauer, der er fastsat i reglerne, og det er

kommunens vurdering, at husdyrbruget ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til etablering og drift af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

Med venlig hilsen

Mette Hammershøj
Miljøsagsbehandler

Vilkår

Tilladelsen meddeles på nedenstående vilkår, som gælder for husdyrbrugets fremtidige anlæg og drift.

Indretning og drift

1. Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med den miljøtekniske beskrivelse og de fastsatte vilkår.
2. Vilkår vedr. drift skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
3. Ændring af ejerforhold eller ansvar for driften skal meddeles Billund Kommune senest 1 måned efter ændringen.

Anlæg og produktion

4. Husdyrbruget skal indrettes med de stalde, staldsystemer og produktioner, der er anført i tilladelsens tabel 1 under ansøgt drift. (jf. afsnittet "Stalde og produktioner"), som gengivet herunder for ansøgt drift.

Staldnavn (se bilag 2)	Bygningsareal, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal, m ²
Ansøgt drift			
Kostald	2.222	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1.207
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	128
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse - NY	60
Oprætsstald	880	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	307
		Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder; dybstrøelse	61
		Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder; dybstrøelse - NY	115
I alt			1.878

I opdrætsstalden kan 147 m² sengestald med spalter (*Eks. spaltebokse*, jf. bilag 2) alternativt etableres helt eller delvist med dybstrøelse.

I mindst 5 måneder om året, herunder i juni, juli, august og september, må følgende 175 m² produktionsareal ikke benyttes:

I kostalden – 60 m² nyt produktionsareal med Flexgruppe: *Alle kvæg; Dybstrøelse*.

I opdrætsstalden - 60 m² nyt produktionsareal med Flexgruppe: *Alle kvæg, heste, får og geder; Dybstrøelse*.

I opdrætsstalden - 55 m² eksisterende produktionsareal med Flexgruppe: *Alle kvæg, heste, får og geder; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)*.

Arealerne skal være effektivt rengjorte, når de tages ud af drift pga. udegående dyr.

5. Det eksisterende læhegn nord for ejendommen, jf. bilag 4, skal gøres tættere og til stadighed vedligeholdes, så det udgør et minimum 3-rækket beplantningsbælte. Alternative løsninger til læhegn, fx mindre grupper af buske og træer, kan etableres som afskærmende beplantning. Inden etablering af alternativ løsning skal den valgte udformning af beplantningen godkendes af kommunen.

For både læhegn og alternative løsninger gælder, at beplantningen skal søges tilpasset bedst muligt ind i omgivelserne, dvs. ved at vælge træsorter, der allerede findes i området, og som er naturligt hjemhørende i Danmark. Beplantningen må ikke etableres ind i § 3 engen mod nord. Beplantningen skal etableres inden for et år efter, at miljøtilladelsen er meddelt.

Gødningsopbevaring og -håndtering

6. Gyllebeholderen på 176 m³ skal være overdækket med fast overdækning.
7. Pumpning af gylle til og fra gyllebeholderne skal foregå under opsyn.

Affald

8. Husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.
9. Farligt affald skal opbevares i tætte, lukkede beholdere, der er mærkede, så det tydeligt fremgår, hvad de indeholder. Beholderne skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagspladsen skal have en tæt belægning og være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares.

Spildevand /overfladevand

10. Overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med forurenende foder eller gødning eller opstå anden forurening, må ikke afledes til dræn, vandløb eller nedsivning. Afledningen af ejendommens overfladevand må ikke udvides, inden kommunen har meddelt særskilt tilladelse hertil.
11. I forbindelse med vask af maskiner, inventar m.m. på vaskepladsen, skal vandet fra pumpebrønden ved silberne pumpes til gyllebeholderen. Efter endt vask skal indholdet af pumpebrønden pumpes til gyllebeholderen, så pumpebrønden er tom for vaskevand, inden der igen udsprinkles restvand på marken.

Lugt

12. Husdyrbruget må ikke give anledning til lugtpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. Der skal til stadighed oprettholdes en god staldhygiejne. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtfrembringelse begrænses mest muligt.

13. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at ejendommen giver anledning til væsentlig lugtpåvirkning, skal ejendommen foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrproduktionens anlægs- og driftsmæssige kilder til lugtfrembringelse og i nødvendigt omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om sagkyndig undersøgelse, skal myndigheden tilsendes den sagkyndiges redegørelse med anbefalede lugtreducerende tiltag, samt en tids- og handlingsplan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.
14. Pumpning af gylle fra kanaler/fortank til gyllebeholder, samt udmugning af dybstrøelse og fast møg fra staldanlæggene, skal ske på hverdage og indenfor tidsrummet fra kl. 7.00 – kl. 18.00

Støj og vibrationer

15. Virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden (kl. 22.00 – 07.00), herunder fra mobile støjkilder.
16. Al kørsel med gylle, dybstrøelse, ensilageafgrøder og halm skal begrænses til tidsrummet kl. 07.00 – 20.00 på hverdage og kl. 07.00 – 18.00 på øvrige dage, bortset fra op til 10 dage om året, hvor kørslen kan udstrækkes til kl. 22.00.

Efter accept fra tilsynsmyndigheden bortfalder ovennævnte kørselsbegrænsninger, hvis virksomheden dokumenterer efter retningslinjerne i vilkår 33, at støjgrænserne i vilkår 17 kan overholdes ved Plagborgvej 17, eller hvis adgangsvejen vest for Plagborgvej 17 forlægges til en afstand, hvor transport ikke kan ske nærmere end 30 m fra skel til Plagborgvej 17, og al kørsel med gylle, dybstrøelse, ensilageafgrøder og halm til og fra husdyrbruget herefter foregår ad denne adgangsvej.

17. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau, ved omliggende beboelse og deres udendørs opholdsarealer, må maksimalt udgøre følgende værdier:

Dagtimer		Ved omliggende beboelse og sommerhus på Plagborgvej 25, samt i område C i lokalplan nr. 65, jf. bilag 3	I område D i lokalplan nr. 65, jf. bilag 3	Midlingstid
Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB (A)	55 dB (A)	8 timer
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB (A)	55 dB	1 time
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB (A)	55 dB (A)	7 timer
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB (A)	55 dB	4 timer
Søn - og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB (A)	55 dB (A)	8 timer
Alle dage*	kl. 22.00 – 07.00	40 dB (A)	55 dB (A)	½ time

*Støjens spidsværdi må om natten (kl. 22.00 - 07.00) ikke overstige 55 dB (A).

18. Husdyrbruget må ikke medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Til - og frakørsel

19. Virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagperioden. Det årlige kørselsbehov må ikke udvides væsentligt i forhold til det, der er angivet for ansøgt drift i de tekniske beskrivelser.
20. Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal ved udkørsel til offentlig vej være tæt og renholdt i et omfang, så spild undgås.
21. Tilkørselsveje og arealer omkring bygningerne, siloerne og gyllebeholder m.m. skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
22. Evt. spild skal fjernes efter arbejdets afslutning og/eller samme dag ved arbejdstids ophør.

Støv

23. Husdyrbruget må ikke give anledning til støvpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. I tørre perioder, hvor transport kan give gener ved beboelser, institutioner m.v., skal virksomheden i nødvendigt omfang tilrettelægge arbejdets udførelse med henblik på at begrænse støvpåvirkning fra transport, herunder om nødvendigt ved anvendelse af støvdæmpende foranstaltninger eller ved indstilling af transporterne under ugunstige vindforhold.

Skadedyrsbekæmpelse

24. Der skal overalt på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse, i henhold til de veterinære bestemmelser.
25. Husdyrbruget må ikke give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlige fluegener, kan virksomheden påbydes at foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til fluefrembringelse udført og i fornødent omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om en sagkyndig undersøgelse, skal der tilsendes en redegørelse fra den sagkyndige, samt en plan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.
26. Opbevaring af foder m.m. skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Lys

27. Husdyrbruget må ikke give anledning til lyspåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig.

Driftsforstyrrelser og uheld

28. Husdyrbruget skal til enhver tid have en opdateret beredskabsplan, som skal opbevares centralt i ejendommens driftsbygninger. Beredskabsplanen skal redegøre for, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

29. Olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.
30. Påfyldningspumper og slanger skal holdes i en sådan tilstand, at de ikke giver anledning til spild. Påfyldning af brændstof på traktorer og andre landbrugsmaskiner skal ske på en plads, der er indrettet på en sådan måde, at evt. spild ikke medfører risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand og afløbssystemer. Eventuelt spildt brændstof skal opsamles med det samme. Tankpistol må ikke kunne fastlåses i åben stilling under påfyldning, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.
31. Ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet, skal virksomheden straks foretage alarmering af alarmcentralen på telefon-nr. 112.

Tilsyn og kontrol/Egenkontrol

32. Vilkår til kontrol af udegående dyr: Der skal føres logbog over, hvornår produktionsarealerne er taget ud af drift og rengjort, og hvornår de tages i brug igen. Logbogen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.
33. Hvis tilsynsmyndigheden modtager støjklager over husdyrbrugets drift og produktion, er husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning forpligtet til at føre følgende egenkontrol:

For egen regning skal husdyrbruget dokumentere, at de stillede støjkra-
ver overholdt. Dokumentation kan maksimalt kræves én gang pr. år, hvis
støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal udføres og rappor-
teres som "Miljømåling – ekstern støj" i henhold til gældende lovgivning,
og skal udføres af et laboratorium eller en person, som er godkendt til
dette af Miljøstyrelsen.

Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller bereg-
nede støjbelastninger på maksimalt ± 3 dB(A).

Resultaterne af målinger og beregninger skal være afrapporteret til til-
synsmyndigheden senest 3 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har
fremsat anmodning herom.

Ophør

34. Ved ophør af bedriften skal stalde mv. tømmes og rengøres. Gødningsre-
ster og spildevand skal bortskaffes efter gældende regler. Alt affald skal
bortskaffes i overensstemmelse med ovenstående vilkår for affaldsbort-
skaffelse.

Tilladelsens udnyttelse og varighed

I henhold til Husdyrbruglovens § 59 a bortfalder en godkendelse eller en tilladelse
efter §§ 16 a eller 16 b, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter at godkendelsen
eller tilladelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke er
udnyttet, bortfalder godkendelsen eller tilladelsen for denne del. En godkendelse
eller tilladelse anses iht. § 54 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for udnyttet,
når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri, anses en god-
kendelse eller tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet af-
gørelse om, faktisk er gennemført.

Herefter gælder, at hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke har været
udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen eller tilla-
delsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Tilsynsmyndigheden kan ved revurdering efter Husdyrbruglovens § 41 ændre vil-
kårene i en godkendelse eller tilladelse ved påbud, jf. lovens § 39. Vilkårene for
godkendte eller tilladte forhold kan dog tidligst ændres, når der er forløbet 8 år ef-
ter, at de er blevet godkendt eller tilladt.

Offentliggørelse mv.

Endelig afgørelse om miljøtilladelse og dispensation annonceres den 7. februar
2023 på Billund Kommunes hjemmeside samt den 15. februar 2023 i Billund
Ugeavis og Ugeavisen Grindsted.

Afgørelsen sendes til:

Bjarne Gamborg, Plagborgvej 19, 7200 Grindsted

Med kopi til:

Konsulent Per Lousdal, pll@sagro.dk

Øvrige:

Sundhedsstyrelsen, syd@sst.dk

Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, ved Niels Barslund,
nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk

Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskeren.dk, hereford@bbsyd.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dnbillund-sager@dn.dk

Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) natur@dof.dk

DOF-lokalafdeling, billund@dof.dk

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse - eller afgørelsen om dispensation i forhold til afstandsreglerne i lovens § 8 (se nedenstående afsnit om husdyrbrugs beliggenhed) - kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede fremgår af § 84 – 88 i Husdyrbrugloven. Klagen skal være indgivet senest den 7. marts 2023.

Du klager via Klageportalen, der ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Vejledning om, hvordan man skal logge på og anvende Klageportalen, kan findes på naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/, samt på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til kommunen. Når du klager som privatperson, skal du betale et gebyr på kr. 900, mens gebyret er 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen (det vil sige, at du har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen. Kommunen videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En eventuel klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Udnyttelse af afgørelsen inden klagefristens udløb sker på egen risiko

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at endelig afgørelse foreligger.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt danner baggrund for afgørelsen om tilladelse til husdyrbruget på Plagborgvej 19, 7200 Grindsted.

Hensigten med den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er at undersøge, om ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen i forbindelse med det ansøgte projekt, samt om projektet kan medføre, at husdyrbruget påvirker omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering beskriver og vurderer de miljøpåvirkninger af omgivelserne, som husdyrbruget inklusiv den ansøgte udvidelse giver anledning til. Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er indeholdt i Husdyrbrugloven, Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens digitale vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt

På vegne af husdyrbruget har konsulent Per Lousdal, SAGRO, indsendt ansøgning om miljøtilladelse til husdyrholdet på Plagborgvej 19, idet der ønskes tilladelse til det eksisterende produktionsareal og tilladelse til flexgrupper samt en mindre udvidelse af produktionsarealet. Der er ansøgt om tilladelse efter Husdyrbruglovens § 16 b, stk. 1, via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, hvor den seneste version af ansøgningen er indsendt den 2. december 2022 (skema 237031 version 2). Ansøgningsmaterialet redegør for de samlede påvirkninger fra det fremtidige husdyrbrug efter gennemførelse af de ansøgte ændringer.

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering er foretaget med baggrund i det sidst indsendte ansøgningsmateriale.

Der er redegjort nærmere for husdyrbrugets indretning og drift i de nedenstående afsnit. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for tilladelsen. Der stilles derudover vilkår om, at ændringer i ejerforhold skal meddeles til Billund Kommune.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er placeret i landzone (se bilag 1). Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Plagborgvej 17) er ca. 85 meter. Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste samlede bebyggelse er ca. 750 m, og nærmeste byzone er et lokalplanlagt område, der ligger ca. 160 m nord for ejendommens stalde.

Husdyrbrugets placering i forhold til byzone er vist i bilag 3. Det pågældende byzoneområde består af lokalplan nr. 65, hvori et område (lokalplanens område C) nord for Plagborgvej 19 er udlagt til hotel- og kursuscenter (se bilag 3). I lokalplanen er der udlagt et område (lokalplanens område D) mellem område C og Plagborgvej 19 til rekreative formål, hvor der ikke må opføres bebyggelse.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 6 ikke tilladt:

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 8 ikke tilladt inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
- 2) 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m².
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.

Ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning på husdyrbrug skal der desuden være mindst 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m².

Eksisterende byggeri, der ikke ændrer anvendelse, er ikke omfattet af afstandskravene.

Udvidelsen af produktionsarealet i opdrætsstalden kan ikke overholde afstandskravet på 15 m til beboelse på samme ejendom. Der søges derfor om dispensation fra afstandskravet. Ansøger påpeger, at der er tale om en eksisterende staldbygning, hvor der sker en mindre udvidelse af produktionsarealerne, der ikke skal bruges i 5 måneder om sommeren. Det er nødvendigt at lave udvidelsen af produktionsarealet i stalden for at kunne overholde kravene til opstaldning af opdrættet om vinteren efter 2024, når det ikke er tilladt at have opdræt på fuldspalter.

Kommunens vurdering

Ansøgers oplysninger i ansøgningen om afstande viser, at Husdyrbruglovens afstandskrav kan overholdes, bortset fra afstanden fra ejendommens beboelse til udvidelsen i opdrætsstalden (se bilag 2), hvor afstanden er målt til ca. 8 m, hvilket er mindre end de 15 m, der kræves i loven. Da afstandskravet ikke kan overholdes, ansøges der om dispensation.

Hvor overholdelse af afstandskrav i Husdyrbruglovens § 8 ikke er mulig, kan kommunen dispensere fra afstandskravet efter lovens § 9, stk. 3.

Kommunen finder det driftsmæssigt velbegrunder at placere det nye produktionsareal i eksisterende bygning, der allerede anvendes til kvier, og vurderer at placeringen ikke vil medføre væsentlige gener. Der meddeles hermed dispensation efter § 9 i Husdyrbrugloven til placering af stalden som ansøgt.

Det er Billund Kommunes vurdering, at de øvrige afstandskrav i loven kan overholdes, og at ejendommens placeringsforhold ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne.

Stalde og produktioner

Tilladelsen meddeles på baggrund af forureningspåvirkninger, som beregnes ud fra de ansøgte staldarealer og dyregrupper. Hensigten er, at virksomheden efterfølgende kan foretage en række ændringer indenfor de tilladte forureningsmæssige rammer, uden at dette kræver en ny tilladelse.

Der ansøges om tilladelse til det eksisterende produktionsareal (staldarealet hvor dyrene opholder sig), samt om fleksibilitet i forhold til sammensætningen af besætningen. Der søges om tilladelse til opstaldning af Flexgruppe: *Alle kvæg* på sammenlagt 1.514 m² produktionsareal sengestald med spalter og på 188 m² produktionsareal med dybstrøelse, samt Flexgruppe: *Alle kvæg, heste, får og geder* på 176 m² produktionsareal med dybstrøelse. I alt udvides dybstrøelsesarealet med 175 m² i forhold til nudriften.

En flexgruppe er en kombination af flere specifikke dyretyper og staldsystemer, som kan vælges, hvis man som ansøger ønsker fleksibilitet i sin godkendelse eller tilladelse til at kunne skifte mellem forskellige dyretyper uden at skulle forny sin godkendelse/tilladelse. Når der ansøges om flexgruppe, bliver påvirkninger beregnet efter "worst case", dvs. i beregning af emissioner af ammoniak og lugt vil der blive beregnet med faktorerne fra den af de specifikke dyretyper og staldsystemer, der indgår i gruppen, som har den højeste emission.

Husdyrbrugets fremtidige indretning er vist i bilag 2. Nedenfor fremgår stalde og dyrehold, som disse er oplyst i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift i det digitale ansøgningsystem Husdyrgodkendelse.dk.

Staldnavn (se bilag 2)	Bygningsareal, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal, m ²
Ansøgt drift			
Kostald	2.222	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1.207
		Flexgruppe: Alle kvæg, Dybstrøelse	128
		Flexgruppe: Alle kvæg, Dybstrøelse - NY	60
Opdræstald	880	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	307
		Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder; dybstrøelse	61
			115

		Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder; dybstrøelse - NY	
I alt			1.878
Nudrift			
Kostald	2.222	Malkekøer, kvier og stude; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1.207
		Malkekøer, kvier og stude; Dybstrøelse	77
		Kalve under 6 mdr. dybstrøelse	51
Opdræstald	880	Malkekøer, kvier og stude; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	307
		Malkekøer, kvier og stude; Dybstrøelse	61
I alt			1.703
8 års drift			
Kostald	2.222	Malkekøer, kvier og stude; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1.207
		Malkekøer, kvier og stude; Dybstrøelse	77
		Kalve under 6 mdr. dybstrøelse	51
Opdræstald	880	Malkekøer, kvier og stude; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	307
		Malkekøer, kvier og stude; Dybstrøelse	61
I alt			1.703

Tabel 1: Stalde og produktioner

Produktionsareal er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen defineret til alene at omfatte det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, det vil sige areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lignende.

Servicerum, gangarealer m.v., og stiadskillelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes sædvanligvis ikke.

I ansøgningen er det angivet, at flg. 175 m² produktionsareal ikke benyttes i 5 måneder om sommeren i ansøgt drift:

- I kostalden – 60 m² nyt produktionsareal med Flexgruppe: *Alle kvæg; Dybstrøelse*.
- I opdrætsstalden - 60 m² nyt produktionsareal med Flexgruppe: *Alle kvæg, heste, får og geder; Dybstrøelse*.
- I opdrætsstalden - 55 m² eksisterende produktionsareal med Flexgruppe: *Alle kvæg, heste, får og geder; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)*.

Produktionsarealerne vil blive rengjort, når de ikke er i brug.

I nudrift og i 8 års-driften er der i ansøgningen ikke angivet produktionsarealer, der ikke benyttes som følge af udegående dyr.

Ansøger skriver uddybende vedr. stalde:

Kostalden er indrettet med sengebåse med spalter og dybstrøelse til køer og kalvebokse. Der søges om flexgruppe *Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)* og *Alle kvæg; Dybstrøelse*. For at kunne overholde fremtidige krav

til kælvningsbokse søges der om yderligere 60 m² med dybstrøelse i kostalden. De nye kælvningsbokse vil ikke være i brug i 5 måneder i sommerperioden, hvorved de ikke indgår i lugtberegningen. I de 5 måneder, hvor produktionsarealet ikke bliver benyttet, vil det være tomt for dybstrøelse og rengjort.

I opdrætsstalden er der nu sengebåse med spalter, dybstrøelse og spaltebokse. Spalteboksene udgør i dag et areal på samlet 147 m². I ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk er de indtastet som sengebåse med spalter, fordi det er det staldsystem, der er tættest på fuldspalter. Det bliver forbudt at have opdræt i spaltebokse i 2024, og derfor søges der om at udvide produktionsarealet med dybstrøelse.

Det er endnu ikke afgjort hvordan kravene til opstaldning uden spaltebokse skal overholdes. Det kan være, at der laves sengebåse i dele af de nuværende spaltebokse, eller spaltebokse laves om til dybstrøelse, eller måske dele af spalteboksene bliver brugt til ædepladser for nyt areal med dybstrøelse. Da dybstrøelse har lavere ammoniakemission end sengebåse med spalter og den samme lugtemission, skal det være muligt frit at vælge den bedste løsning, når det bliver forbudt med spaltebokse.

Spalteboksene er nu opdelt i en række spaltebokse med et produktionsareal på 92 m² og 2 bokse med et samlet areal på hver 55 m². Fremadrettet vil arealet på 55 m² ikke blive brugt i 5 måneder om sommeren. For enden af rækken af spaltebokse på 92 m² indrettes en boks med dybstrøelse med et produktionsareal på op til 55 m². Det skal være muligt at bruge dette areal hele året. Derudover er der ansøgt om yderligere 60 m² dybstrøelse, der ikke vil blive brugt i 5 måneder om sommeren. Det er ikke afgjort præcist hvor, dette areal skal placeres, men det bliver formentligt i forbindelse med spalteboksene, der ikke bruges om sommeren. De produktionsarealer, der fremover ikke bliver brugt i 5 måneder om sommeren, vil blive rengjort, når de ikke er i brug så der ikke kommer lugt fra produktionsarealet om sommeren. Derfor indgår de ikke i beregningen af lugten fra anlægget.

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved en opmåling i staldene foretaget af husdyrbrugets ejer. Nakkebomsarealet er fratrukket.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ansøgers opgørelser af produktionsarealerne er udført korrekt. Kommunen er enig i ansøgers vurdering, at det i de eksisterende 147 m² spaltebokse er muligt at indsætte sengebåse eller alternativt at lave dybstrøelse. Det skyldes, at dybstrøelse har en lavere ammoniakemission end sengebåse med spalter og samme lugtemission. Det står derfor ansøger frit at vælge, om der i spalteboksene i stedet for sengebåse skal etableres dybstrøelse.

Der har også i nudrift og 8 års-drift været et antal udegående dyr. Da man nu regner ud fra produktionsareal og ikke antal dyr, er der krav om, at for at et givet produktionsareal skal regnes for ubenyttet, må dyrene ikke have adgang til arealet, og arealet skal være effektivt rengjort, jf. § 38 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Sidstnævnte har der ikke været stillet vilkår om i ejendommens miljøgodkendelse fra 2010, og derfor skal arealerne ikke regnes som ubenyttede i nudrift og 8 års-drift.

I et helpdesk-svar fra 4. december 2019 (opdateret 13. marts 2020) skriver Miljøstyrelsen flg.:

Efter reglerne fra før 1. august 2017 var det muligt at indregne dyr som udegående en del af dagen. Hvis fx malkekøer var udegående en del af dagen, blev det omregnet til, at dyrene var udegående fx samlet 5 måneder om året. Der var heller ikke tidligere et generelt krav om effektiv rengøring, når produktionsarealer blev taget ud af drift pga. udegående dyr. Så produktionsarealerne må betragtes som have været i brug hele året, og der skal derfor ikke indsættes dyr som udegående i nudrift.

Indretning og drift af staldanlæg skal ske iht. Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler. Bekendtgørelsens indretnings- og driftskrav har direkte regulerende virkning overfor husdyrbruget, hvorfor kravene ikke skal optages som vilkår i tilladelsen.

Der fastsættes vilkår, som tillader de ansøgte stalde og staldsystemer, som disse er vist i ansøgt drift i tabel 1. Derudover stilles vilkår vedr. udegående dyr.

Gødningsproduktion og -opbevaring

Der produceres dybstrøelse og gylle på bedriften. Opbevaringsanlæg fremgår af tabel 2.

Opbevaringsanlæg (se bilag 2)	Opført år	5 el. 10 års beholderkontrol	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Ældre gyllebeholder	1973	10 års 2020	176	57	Overdækning
Gyllebeholder 1	1991	10 års 2020	1.830	452	Flydelag
Gyllebeholder 2	2014	5 års 2020	2.810	663	Flydelag
Møddingsplads				37	
I alt			4.816		

Tabel 1. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning

Ansøger oplyser flg. vedr. gødningsproduktion og -opbevaring:

Størstedelen af gyllen fra ejendommen afhentes til biogas af Filskov Energiselskab, der så leverer afgasset gylle tilbage i ejendommens gyllebeholdere. En mindre del af gyllen pumpes direkte til gyllebeholderen for at danne flydelag.

Dybstrøelse opbevares på møddingspladsen, i markstak eller som flydelag i gyllebeholderne. Dybstrøelse, der har ligget langt tid nok i stalden eller på møddingspladsen til at være kompostlignende, kan også opbevares i markstak.

På ejendommen er der opbevaringskapacitet til opbevaring af 4.816 m³ gylle. Dertil kommer opbevaringskapaciteten i staldene og ca. 500 m³, der er lejet på Plagborgvej 33.

På nuværende tidspunkt er der tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af husdyrgødning fra ejendommen. Der forventes ikke de store ændringer i gylleproduktionen. Der vil til enhver tid være opbevaringskapacitet til 9 måneder for flydende husdyrgødning, jf. § 10 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Kommunens vurdering

Der er i IT-ansøgningen beregnet på emission fra gødningslagre.

Der stilles vilkår om fast overdækning af gyllebeholderen fra 1973.

Indretning og drift af gyllebeholdere reguleres via generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Kommunen finder den generelle regulering tilstrækkelig, og der vurderes ikke at være behov for yderligere regulering via vilkår i denne miljøtilladelse.

BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget

Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager), i henhold til § 25 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

I Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af det BAT-betingede maksimale emissionsniveau, som viser at stalde og gødningsoplag på Plagborgvej 19 maksimalt må være på 2.464 kg NH₃-N/år. Det er desuden beregnet, at den faktiske emission fra husdyrbruget er på 2.464 kg NH₃-N/år. BAT er dermed overholdt.

Nogle af dyrene er udegående 5 måneder i sommerhalvåret, jf. ovenstående afsnit *Stalde og produktioner*. Dette har betydning for den beregnede ammoniakemission og BAT-kravet, jf. § 21, stk. 3 og § 25, stk. 4 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

BAT-niveauet er fastsat som eksisterende for eksisterende produktionsarealer. Der er ikke anvendt nugældende miljøteknologier i den tidligere miljøgodkendelse fra 2010. BAT-niveauet er opnået ved, at nye produktionsarealer er med dybstrøelse. Der er ikke foretaget en vurdering af fravalg, da BAT-emissionskravet er overholdt.

Kommunens vurdering

Det er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet, at den ansøgte produktion på Plagborgvej 19 overholder vejledende BAT krav. Kommunen stiller vilkår, der fastholder forudsætningerne for beregningerne.

De øvrige forhold omkring indretning og drift, som har betydning for husdyrbrugets ammoniakemissioner, er vurderet og vilkårsreguleret i ovenstående afsnit "Stalde og produktion" og "Gødningsproduktion og -opbevaring".

Affald

Ansøger oplyser følgende vedr. reststoffer og affald:

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Olie

På ejendommen anvendes der olie i form af diesel- og smørelie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet, foderblanding m.m. Dieselolien opbevares i maskinhuset i en overjordisk tank på 2.500 liter fra

2022. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Tanken er forsynet med en overfyldningsalarm for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene. Smøreolie anvendes til traktorer og maskiner og opbevares i 200 liter tromler i maskinhuset. De er ligeledes placeret på fast bund uden afløb. Olieaffald opbevares også i maskinhuset og afhentes af Marius Pedersen eller anden godkendt modtager.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsageligt i form af pesticider og rengørings- og desinfektionsmidler til malkeanlægget.

Pesticider opbevares i gamle fryser og et skab i maskinhuset, der er placeret på fast bund uden afløb.

Rengørings- og desinfektionsmidler opbevares i teknikrummet i kostalden samt i tankrummet. Opbevaring sker efter leverandørens anvisninger, og tomme emballager bortskaffes efter leverandørens anvisning.

Medicin

Medicin opbevares på kontoret i kostalden. Eventuelle medicinrester samt skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder og afleveres på kommunal genbrugsplads eller til anden godkendt modtager.

Affald

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Billund Kommune.

Landbrugsplastik, ballesnor og andet brændbart affald samles i en erhvervscontainer fra Brians Renovation, der står for afhentning og bortskaffelse.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.); Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af at den type affald opstår, bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt affald

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser m.m. indsamles og afleveres til kommunal modtagestation.

Olie- og kemikalieaffald:

Olieaffald afhentes af Marius Pedersen eller et andet godkendt firma. Eventuelle kemikalierester afleveres på kommunal genbrugsplads eller anden godkendt modtager. Emballager bortskaffes efter leverandørens anvisninger.

Døde dyr

Døde dyr opbevares på spalter ved den ældste gyllebeholder. Afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter, dødsfaldet er konstateret.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at den beskrevne affaldshåndtering er tilstrækkelig. Der stilles et generelt vilkår vedrørende opbevaring af farligt affald, og om at husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

Håndtering af døde dyr er reguleret direkte ved en særskilt bekendtgørelse.

Spildevand / overfladevand

Om håndtering af spildevand og overfladevand oplyser ansøger:

Vand fra ensilagesiloerne (restvand) ledes til en pumpebrønd, hvorfra det pumpes til udsprinkling på marken øst for ejendommen. Restvandet kan også pumpes i gyllebeholder 1 i perioder, hvor restvand ikke må udsprinkles, eller der ligger saft-afgivende ensilage i siloerne.

Vandet fra vaskepladsen løber til samme afløb som vandet fra ensilagesiloerne. Når der vaskes maskiner, kalvebokse m.m. på vaskepladsen, stilles pumpen om, så vandet fra pumpebrønden bliver pumpet i gyllebeholder 1. Efter endt vask pumpes alt vandet fra pumpebrønden over i gyllebeholder 1. Derved er pumpebrønden tom, inden der stilles om, så vandet fra siloerne udsprinkles. På den måde undgås det, at vand, der indeholder gødning eller pesticidrester, kommer til udsprinkling på marken.

Tagvandet fra kostalden og tagvandet ved gårdspladsen ledes til nedsivning i faskiner. Andet tagvand løber ud på jorden, hvor det nedsiver.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår om, at vandet fra pumpebrønden ved siloerne skal pumpes til gyllebeholderen, når der vaskes maskiner, inventar m.m. på vaskepladsen. Efter endt vask skal indholdet af pumpebrønden pumpes i gyllebeholderen, så pumpebrønden er tom for vaskevand, inden der igen udsprinkles restvand på marken.

Det er kommunens vurdering, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand i øvrigt er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor mange dyr, der er på ejendommen, og hvilken art, der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener med fluer og andre skadedyr.

Kommunen skal i henhold til § 34 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse eller tilladelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- landskabelige værdier,
- jord, grundvand og overfladevand og
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Derudover skal kommunen vurdere påvirkningerne på natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning. Disse forhold behandles nedenfor i afsnittet om projektets påvirkninger af omgivelserne for så vidt angår de naturmæssige forhold.

Lugt

Lugt stammer primært fra stalde. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med opbevaring af ensilage og gødning samt udbringning af husdyrgødning.

I henhold til § 31 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal følgende geneniveauer for lugt overholdes ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug:

Kategori	Beskrivelse	Geneniveau*
A: Byzone	I et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	5 OUE /m ³ og 1 LE/m ³
B: Samlet bebyggelse	I et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften (samlet bebyggelse)	7 OUE /m ³ og 3 LE/M ³
C. Enkeltbolig uden landbrugspligt	Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.	15 OUE /m ³ og 10 LE/m ³

Tabel 3. Lugtgrænser jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31

*De anførte geneniveauer udtrykker, at der accepteres en større lugtpåvirkning ved enkeltboliger i det åbne land, end i byzone og samlet bebyggelse.

I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Lugtgener fra staldanlæg vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk, hhv. ny beregningsmodel for lugt og "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne, maj 2002. Vurderingen tager udgangspunkt i den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

Geneafstanden for lugt beskriver den afstand fra stalden, hvor der kan forekomme så meget staldlugt, at det karakteriseres som "væsentlige lugtgener". Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt, jf. ovenstående tabel 3.

Resultatet af lugtberegningerne for Plagborgvej 19 ved de følsomme områdetyper fremgår af nedenstående tabel 4.

Områdetype	Beregnet geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand*
A: Byzone, Område til rekreative formål	230 m	208 m
B: Samlet bebyggelse, Søndervang 5	147 m	828 m

Områdetype	Beregnet geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand*
C: Enkeltbolig uden landbrugspligt, Plagborgvej 17	73 m	126 m

Tabel 4. Resultater af lugtberegninger

*Afstand fra lugtcentrum af staldbygningerne.

Beregningerne i forhold til byzone og enkeltbolig er udført via FMK-modellen, mens de i forhold til samlet bebyggelse er udført via den nye model.

Kommunens vurdering

Beregningerne viser, at geneafstanden til samlet bebyggelse og enkeltbolig uden landbrugspligt er overholdt. Den beregnede geneafstand til byzone er større end den vægtede gennemsnitsafstand. Geneafstanden til byzone er dermed ikke overholdt.

Som grundlag for beregningerne er det anført, at der ikke er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltboliger uden landbrugspligt eller indenfor en afstand af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone. Det er kommunens vurdering, at dette er korrekt.

Som beregningsgrundlag er desuden anført, at en del af besætningen er udegående 5 måneder om året, hvilket har betydning for den beregnede geneafstand, jf. § 22, stk. 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. I ovenstående afsnit, *Stalde og produktioner*, er foretaget en nærmere vurdering af disse forhold, hvor der også er taget stilling til fastsættelse af vilkår vedr. udegående dyr.

Kommunalbestyrelsen kan, jf. § 33 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, konkret fravige geneniveauerne i § 31, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- Den vægtede gennemsnitsafstand er mere end 50 % af den beregnede geneafstand for alle staldafsnit.
- Lugtemissionen i det enkelte staldafsnit forøges ikke (med en række undtagelser).

Begge betingelser er overholdt i denne konkrete sag, da den vægtede gennemsnitsafstand er 90 %, og lugtemissionen er uændret i forhold til nudrift.

Som tidligere nævnt, består det pågældende byzoneområde af lokalplan nr. 65, hvori et område (lokalplanens område C) nord for Plagborgvej 19 udlægges til hotel- og kursuscenter (se bilag 3). I lokalplanen udlægges et område (lokalplanens område D) mellem område C og Plagborgvej 19 til rekreative formål, hvor der ikke må opføres bebyggelse. Område D kan ikke betragtes som følsomt overfor lugt, mens område C må betragtes som følsomt (svarende til boliger). Da område C ligger mere end 250 m fra staldene vil lugtpåvirkningen dog være begrænset. En scenarieberegning i husdyrgodkendelse.dk viser, at den vægtede gennemsnitsafstand til område C er 389 m, hvilket er mere end den beregnede geneafstand på 230 m.

Ansøger har oplyst, at det er nødvendigt at lave udvidelsen af produktionsarealet i stalden for at kunne overholde kravene til opstaldning af opdrættet om vinteren efter 2024, når det ikke længere er tilladt at have opdræt på fuldspalter.

Billund Kommune finder på ovenstående baggrund, at 50 %-reglen med rette kan anvendes i denne konkrete sag, og at omstændighederne samlet set taler for at meddele miljøtilladelse til det ansøgte, selvom kravet til geneafstand til byzone ikke overholdes.

Ejendommen ligger tæt på nærmeste nabo og på byzone. I den eksisterende miljøgodkendelse er der derfor stillet vilkår om, at pumpning af gylle fra kanaler/fortank til gyllebeholder, samt udmugning af dybstrøelse og fast møg fra staldanlæggene, skal ske på hverdage og indenfor tidsrummet fra kl. 7.00 – kl. 18.00. Dette vilkår videreføres i denne miljøtilladelse.

Ud over geneafstanden, anvendes i lovgivningens regi begrebet lugtkonsekvensområde, som breder sig ud over et større område omkring husdyrbruget end geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er et beregningsmæssigt område omkring centrum for husdyrbrugets produktionsanlæg, om hvilken Natur- og Miljøklagenævnet i flere afgørelser anfører, at det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres. Natur- og Miljøklagenævnet har på den baggrund vurderet, at beboelse indenfor lugtkonsekvensområdet skal betragtes som omfattede af lovens høringsregler, selvom sådan beboelse eventuelt ligger udenfor geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er for det ansøgte husdyrbrug beregnet til 274 meter.

Der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til lugtpåvirkninger, som miljømyndigheden finder, er væsentlige. Samtidig stilles der vilkår om, at kommunen kan kræve en redegørelse, hvis det skønnes, at husdyrbruget giver anledning til væsentlige lugtgener.

Støj, støv, rystelser og transport

Ansøger oplyser flg. vedr. støj, støv og rystelser:

På ejendommen er der få støjkilder. De væsentligste støjkilder er intern transport i forbindelse med foderblanding og fodring. Der kan også være støj i forbindelse med foderleverancer og tørring af kartofler i vogne samt støj fra transportere m.v.

Blanding af foder og fodring sker normalt i dagtimerne. Blanding af foder sker normalt på pladsen foran ensilagesiloerne, hvorfra der er langt til nabobeboelse. Levering af foder ved indblæsning er kortvarig og sker hovedsageligt i dagtimerne på hverdage.

Tørring af kartofler sker i vogne, der er placeret nord for maskinhuset. Tørring af kartofler er i en kort afgrænset periode.

Ejendommens malkeanlæg er støjsvagt.

Den primære støvkilde er støv fra håndtering af halm og transport på indkørslerne til ejendommen.

Halm håndteres i forbindelse med, at der bliver strøet i dybstrøelsesboksene, der er forholdsvis små arealer med dybstrøelse, hvilket gør, at støvudviklingen er meget begrænset.

I tørre perioder kan der opstå støv ved transport ad de to indkørsler til ejendommen. Der er en beboelse, Plagborgvej 17, der ligger mellem de to indkørsler til ejendommen.

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser, maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor, og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang, der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Ansøger oplyser flg. vedr. transporter:

Der er to indkørsler til ejendommen fra Plagborgvej. Indkørslen mod øst går umiddelbart forbi nærmeste nabo, Plagborgvej 17. Den vestlige indkørsel er lidt længere fra men dog stadig forholdsvist tæt på nabobeboelse. Det er hovedsageligt den vestlige indkørsel der benyttes driftsmæssigt og den østlige indkørsel bruges privat og til en mindre del af de driftsmæssige transporter.

Transporter forekommer i forbindelse med afhentning af mælk, afhentning af gylle til biogas, levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt internt på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder.

Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde mere trafik på og omkring anlægget i en kortere afgrænset periode. De øvrige transporter er fordelt over hele året. Hovedparten af de daglige transporter foregår i dagtimerne. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet rundt. Afhentning af mælk og levende dyr følger mejeriet og slagteriets køreplaner og kan derfor forekomme uden for normal arbejdstid.

I tabel 5 er der angivet et forventet antal transporter. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen. Nudriften er indsat som det forventede i ansøgt drift i miljøgodkendelsen fra 2010.

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, Ansøgt drift	Kommentarer
Levende husdyr	24	24	
Afhentning af mælk	182	182	
Indkøbt foder samt sækkestoffer ol.	36	36	
Foder-Grovfoder	266	266	
Brændstof	11	11	
Udbringning af husdyrgødning, flydende	231	231	
Udbringning af husdyrgødning, fast	35	45	

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, Ansøgt drift	Kommentarer
Afhentning af gylle, biogas	-	200	De senere år har der være leveret gylle til biogas, men det blev der ikke i 2010
Døde dyr	24	24	
Affald	6	6	
Samlet antal transporter	815	1.025	

Tabel 5. Antal transporter til og fra ejendommen. En transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Kommunens vurdering

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmeste boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Der stilles vilkår om overholdelse af disse grænseværdier.

På adressen Plagborgvej 25 er et sommerhus, og på Plagborgvej 23 er et udhus til dette. I vejledning nr. 5/1984 er for sommerhusområder anført meget lave vejledende støjgrænser. Der er imidlertid ikke tale om et sommerhusområde. Sommerhuset er opført singulært i 1956 og ligger i landzone med marker og landbrugsejendomme. Kommunen finder ikke, at sommerhuset skal nyde større støjbeskyttelse end anden beboelse i landzone, hvorfor der fastsættes samme støjgrænser, som for boliger i landzone.

I henhold til vejledning nr. 3/2003 "Ekstern støj i byomdannelsesområder" betragtes hoteller som udgangspunkt som boliger, og beskyttes ved støjgrænser svarende til områdetype 3, 4 eller 5 i vejledning nr. 5/1984. I betragtning af, at lokalplanområde 65 grænser op til erhvervsområder mod øst og nord, og at der er trafikerede veje vest og nord for området, er det kommunens vurdering, at lokalplanen er udlagt i et område, hvor der i forvejen er en vis støjpåvirkning. På den baggrund finder kommunen, at hotel- og kursuscentre i lokalplanens område C ikke bør tillægges en støjfølsomhed, som er større end områdetype 5. I lokalplanområde D åbnes for etablering af mindre stier og en vis rekreativ anvendelse, hvorfor det er kommunens vurdering, at støjniveauet ikke bør overstige dagstøjgrænsen for områdetype 5. I område D er støjfølsomheden i aften- og natperioden dog ikke større end i dagperioden, hvorfor dagstøjgrænsen for områdetype 5 bør gælde hele døgnet.

Der fastsættes vilkår med støjgrænser overfor lokalplanområde 65 i overensstemmelse med ovenstående vurdering.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget under behørig hensyntagen til omgivelserne kan drives, uden at dette medfører overskridelse af støjgrænserne. En væsentlig del af støjfrembringelsen fra intern transport, f.eks. foderhåndtering ved plansiloerne mv., foregår således nord for ejendommen - bygningsafskærmet og i god afstand fra naboen syd for ejendommen.

I forbindelse med transport til og fra ejendommen vil køretøjer dog passere ad husdyrbrugets adgangsveje i kort afstand fra denne nabo. For at reducere generne herfra stilles vilkår om, at al kørsel med gylle, dybstrøelse, ensilageafgrøder og halm skal foregå indenfor tidsrummet kl. 07.00 – 18.00. På hverdage kan nævnte kørsel dog foregå indtil kl. 20.00. Der tillades kørsel om aftenen op til 10 gange om året.

Desuden stilles et generelt vilkår om, at virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse fra mobile kilder i natperioden.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Billund Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning.

Der stilles vilkår til transportomfang og renholdelse mv. af køretøjer og transportarealer på ejendommen i relation til transport til og fra ejendommen. Tilkørselsveje og arealer omkring bygningerne m.m. skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v. Det er kommunens vurdering, at transport til og fra ejendommens anlæg kan gennemføres, uden at det vil medføre væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Det er desuden kommunens vurdering, at støv og rystelser fra husdyrbruget ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne. For at sikre mulighed for indgreb stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser flg. vedr. fluer og skadedyr:

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for selve ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddelige og rene.

Fluer bekæmpes med larvemidler i dybstrøelse, hyppig udmugning ved småkalve og med hydratkalk. Derudover evt. med andre godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang, og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse varetages af et privat firma.

Kommunens vurdering

Det vurderes, at den beskrevne praksis til bekæmpelse af fluer og rotter er tilstrækkelig til at sikre, at der ikke opstår gener for omgivelserne.

Lys

Ansøger oplyser flg. vedr. lys:

Der er lys i stalden, når det er nødvendigt for arbejdet og af dyrevældfærdsmæssige årsager. Der er orienteringslys i staldene om natten.

Udendørs er der lys ved sydgavlen af kostalden og maskinhuset og ved indgangen til tankrummet. Det er nedadrettet orienteringslys, der er tændt, når det er

mørkt. Der er udendørs arbejdslys på nordgavlene af de to stalde. Lyset er kun tændt, når det er nødvendigt for arbejdet.

Der ændres ikke ved belysningsforholdene i forbindelse med denne ansøgning.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ejendommen kan drives, uden at dette medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Kommunen finder dog, at der bør sikres mulighed for myndighedsmæssigt indgreb heroverfor, hvorfor der fastsættes vilkår om, at virksomheden ikke må give anledning til lyspåvirkning, som tilsynsmyndigheden finder er væsentlig.

Landskab og kulturmiljø

Husdyrbrugets bygninger er vist i bilag 2.

Ejendommen ligger inden for skovbyggelinje og delvist inden for åbeskyttelseslinje. Desuden ligger ejendommen inden for et område, der i Kommuneplanen 2021-33 er udpeget som bevaringsværdigt landskab. Derudover ligger ejendommen ikke i områder, som i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal og Kommuneplan 2021 – 2033 er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer.

Kommunens vurdering

Plagborgvej 19 ligger i et landbrugslandskab med spredtliggende gårde. Der opføres ikke nyt byggeri eller ombygninger på ejendommen.

Driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervene, og som opføres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, er undtaget fra bestemmelserne om, at der ikke må bebygges indenfor åbeskyttelseslinjer og skovbyggelinjer, jf. §§ 16 og 17 i Naturbeskyttelsesloven⁵. Der opføres, som nævnt, ikke nyt byggeri på ejendommen.

Ejendommen ligger i et område, der i kommuneplanen er udpeget som bevaringsværdigt landskab. Om bevaringsværdige landskaber fremgår af kommuneplanens retningslinjer, at landskabet som hovedregel skal friholdes for byggeri og anlæg. Hvor byggeri tillades, må det ikke forringe de visuelle, kulturhistoriske, geologiske eller oplevelsesmæssige værdier, og hvor byggeri eller anlæg tillades, skal byggeriet besidde en høj arkitektonisk kvalitet og samspillet med landskabet prioriteres højt. Også ved etablering af større byggeri og større anlæg uden for de udpegede områder, skal der tages hensyn til, at dette ikke forringer de visuelle og oplevelsesmæssige værdier i de udpegede områder.

Det blev i forbindelse med udvidelserne i 2010 vurderet, at der var behov for afskærmende beplantning nord for ejendommen, primært af hensyn til et økologisk forbindelsesområde, der i den dagældende kommuneplan strakte sig i et bælte på ca. 240 m syd for åen, ind over ejendommens bygninger. Den økologiske forbindelse langs åen er i den nugældende kommuneplan begrænset til et bælte på 40-70 m syd for åen. Der er etableret et 1-rækket læhegn nord for ejendommen, som vist i bilag 4. Billund Kommune har besigtiget området fra nordsiden af åen og fin-

⁵ LBK nr. 1392 af 04/10/2022. Lov om naturbeskyttelse

der, at læhegnet skal gøres tættere, så det bliver minimum 3-rækket, for at tilgodese de landskabelige forhold. Alternative løsninger til læhegn, fx mindre grupper af buske og træer, kan etableres som afskærmende beplantning. Inden etablering af alternativ løsning skal den valgte udformning af beplantningen godkendes af kommunen.

For både læhegn og alternative løsninger gælder, at beplantningen skal søges tilpasset bedst muligt ind i omgivelserne, dvs. ved at vælge træsorter, der allerede findes i området, og som er naturligt hjemhørende i Danmark. Beplantningen må ikke etableres ind i § 3 engen mod nord. Beplantningen skal etableres inden for et år efter at miljøtilladelsen er meddelt.

Billund Kommune finder, at den afskærmende beplantning i tilstrækkelig grad vil tilgodese de landskabelige forhold og den økologiske forbindelse langs åen. Der stilles vilkår om den afskærmende beplantning.

Det er kommunens vurdering, at den ansøgte udvidelse i eksisterende bygninger ikke vil være i strid med den udpegede beskyttelse eller ændre oplevelsen af landskabet væsentligt.

Egenkontrol, driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger skriver flg.:

- Der udføres 5 og 10-årig beholderkontrol, hvilket betyder, at gyllebeholderne hvert 5. og 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.
- Der overvåges ved gyllepumpning.
- Der føres logbog over gylletanke.
- Brug af sprøjtemidler registreres (Sprøjtejournal).
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab, der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, og at gødning tilføres markerne, når vejret tillader det, så næringsstoffudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie.

Minimering af risiko for uheld

Dieseltankene står indendørs. For at minimere risikoen for spild sker påfyldning af diesel altid under opsyn. Eventuelt spild opsamles med sugende materiale, som findes i nærheden.

Påfyldning af sprøjte sker på vaskepladsen, som har afløb til opsamlingsbeholder, hvorfra det kan pumpes i gyllebeholderen. Rengøring af sprøjten sker i marken.

Gyllebeholder 1 (se bilag 2) er underlagt 10-års kontrol, og gyllebeholder 2 er underlagt 5-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Gyllebeholder 2 er desuden udstyret med gyllealarm. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at de ofte er under opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance. Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil Alarmcentral (tlf. 112) blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Hvis det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Hvis der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Hvis der sker spild af kemikalier, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af suge-materiale (savsmuld eller lign.), vil Alarmcentral (tlf. 112) blive kontaktet.

Hvis gyllebeholderene skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved drifts-uheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112. I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil gyllen blive opsamlet af den vold der er lavet nord for gyllebeholder 2. Derudover er der på ejendommen halmballer og traktor med frontlæsser, der kan benyttes til inddæmning af gylle.

Kommunens vurdering

De beskrevne egenkontrolltiltag er omfattet af gældende lovgivning, og der stilles derfor ikke vilkår dertil.

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for områder, der er udpeget som områder med særlige drikkevandsinteresser eller som indvindingsområder og indvindingsoplunde.

For at sikre mod forurening fra oplag af kemikalier, samt oplag af olie (oplag ud over oplag reguleret af Olietankbekendtgørelsen⁶), stilles der vilkår om, at olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

Der stilles desuden vilkår om, at tankning skal ske på et fast underlag og således, at spild ikke kan ledes til grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, og at tankpistol ikke må kunne fastlåses i åben stilling, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.

⁶ BEK nr. 1257 af 27/11/2019. Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan for ejendommen, og at denne skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende. Desuden stilles der vilkår om, at virksomheden skal alarmere alarmcentralen ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet. I forhold til at forebygge forurening fra gyllehåndtering har kommunen vurderet, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler generelt er tilstrækkelige til at sikre mod forurening fra gødningshåndtering.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold

Kommunen skal i henhold til § 34 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse eller tilladelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, som skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige miljøpåvirkninger af kategori 1-, 2-, og 3-natur:

- Kategori 1-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, der fremgår af bilag 3, pkt. D i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, uanset størrelse, hvis de er beliggende inden for et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 2-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Natura 2000-områder, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, i form af
 - a) højmoser,
 - b) lobeliesøer,
 - c) heder, der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) overdrev, der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 3-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er beliggende uden for Natura 2000-områder, i form af
 - a) heder, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
 - b) moser, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
 - c) overdrev, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) ammoniakfølsomme skove.

I bekendtgørelsen er der for ovennævnte naturtyper fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniakdepositioner fra husdyrbrug. Af bekendtgørelsen fremgår, at kom-

munen i særlige tilfælde kan stille vilkår, som rækker udover beskyttelsesniveauet fastsat i bekendtgørelsen.

I henhold til § 7 og § 10 i Habitatbekendtgørelsen⁷ skal kommunens vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter.

Anlæggets nærhed til Kategori 1- og 2-natur

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven kan etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug ikke tillades indenfor eller i en afstand på mindre end 10 m til Kategori 1- og 2-natur.

Billund Kommune kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at de ansøgte udvidelser og ændringer overholder de krævede afstande.

Ammoniakdeposition fra anlægget på naturområdet

I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakemissioner, som viser, at projektet har en meremission på 78,4 kg N/år i forhold til nudrift og 8 års-driften. Den samlede emission efter etablering af produktionen bliver på 2.464,4 kg N/år.

I ansøgningssystemet er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakdeposition i en række naturtyper i et område omkring anlægget. Indhold og resultater af beregningerne er vist i tabel 6 nedenfor, hvor også oplysninger om naturtyperne er opført.

Naturpunkt, (bilag 4)	Naturkategori	Naturtype	Afstand fra anlægget (m)	Merbelastning - 8 år (Kg N/ha/år)	Merbelastning - nudrift (Kg N/ha/år)	Totaldeposition (Kg N/ha/år)	Ruhed
-	1	Overdrev	2.980	0	0	0	Bn
-	2	Hede	1.625	0	0	0	Bn
1	3	Mose	130	0,1	0,1	2,5	Bn
2	3	Mose	160	0,1	0,1	2,8	Bn
3	3	Overdrev	300	0	0	1,0	Bn
4	3	Mose	320	0	0	0,6	S
5	3	Hede	670	0	0	0,1	Mk
6	-	§ 3 Eng	80	0,1	0,1	4,8	Bn
7	-	§ 3 Sø	335	0	0	0,3	V
8	-	§ 3 Sø	160	0	0	1,1	V
9	-	§ 3 Sø	235	0	0	1,1	V

Tabel 6. Ammoniakdepositionen i omliggende natur. Bn: Blandet natur med lav bevoksning, S: Skov, MK: Blandet natur med middel bevoksning, V: Vand.

Ruheden i oplandet mellem anlægget og naturpunkterne er fastlagt til "Blandet natur med "Ringe vegetation" for naturpunkt 1, 2, 3 og 6, og "landbrug" for de øvrige naturpunkter. Billund kommune vurderer, at de valgte ruheder er passende for de faktiske forhold.

⁷ BEK nr. 2091 af 12/11/2021. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Ammoniakpåvirkning af Kategori 1- og 2-natur

Kategori 1-natur er ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, jf. udpegningen i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt D. Afstanden fra Plagborgvej 19 til nærmeste Kategori 1-punkt i internationalt naturbeskyttelsesområde, EF-habitatområde nr. 74 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 48, *Hedeområder ved Store Råbjerg*, er ca. 3 km mod sydøst. Der er vurderet på ammoniakdeposition i næste afsnit.

Nærmeste Kategori 2-natur er en hede, der ligger ca. 1,6 km fra Plagborgvej 19. Totaldepositionen af ammoniak fra husdyrbruget må i henhold til § 27 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke overstige 1,0 kg N/år i Kategori 2-natur, hvilket overholdes, jf. beregningsresultaterne i tabel 6.

På baggrund af en gennemgang af det ansøgte projekt og en sammenstilling med naturområder i nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk kan kommunen konstatere, at bekendtgørelsens generelle beskyttelsesniveauer ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

I ovenstående afsnit "Stalde og produktioner" og "Gødningsproduktion og -opbevaring" har kommunen fastsat vilkår, som sikrer, at de i beregningerne forudsatte anlægsindretninger og driftsformer bringes i anvendelse på husdyrbruget.

Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur

Afstanden fra Plagborgvej 19 til nærmeste Kategori 1-punkt i internationalt naturbeskyttelsesområde, EF-habitatområde nr. 74 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 48, *Hedeområder ved Store Råbjerg*, er ca. 3 km mod sydøst.

Hedeområder ved Store Råbjerg er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper. Områdets centrale elementer er det store plantageområde, Gyttegård Plantage, og de store hede- og moseområder ved Store Råbjerg, Grene Sande og Præsteflod. Igennem området løber Grene Å, der er en del af Grindsted Å/Varde Å-systemet. Især næringsstofbelastningen fra luften udgør en trussel mod alle de registrerede naturtyper i beskyttelsesområdet. Ligeledes er tilgroning med bjergfyr en trussel.

Der er foretaget depositionsregninger til Natura 2000, som viser en ikke målbar deposition på arealet. Det ansøgte projekt vurderes ikke at få negativ indvirkning på Natura 2000 området.

Det er på ovenstående baggrund Billund Kommunes vurdering, at tilladelse til det aktuelt ansøgte projekt på Plagborgvej 19, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af disse, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter.

Påvirkning af Kategori 3-natur

Der er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet merbelastning og totalbelastning til repræsentative punkter omfattet af kategori 3-natur og resultaterne er vist i tabel 6, mens arealernes placering fremgår af bilag 4.

Moser, heder og overdrev hører til Kategori 3-natur, for hvilke der i bekendtgørelsens bilag 3 er fastsat et beskyttelsesniveau på maks. 1,0 kg N/ha/år⁸ i merdeposition. Naturpunkt 1-5 repræsenterer forskellige kategori 3-naturarealer. Da merdepositionen på naturarealerne ikke overstiger 1 kg N/ha/år, er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på arealerne.

Der ligger nogle § 3 registrerede engarealer inden for 1.000 m af ejendommen. Enge er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Merdepositionen på det nærmeste engareal er beregnet til 0,1 kg N/ha/år. Det er derfor kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af engene.

Der ligger flere § 3 registrerede søer indenfor 1.000 m af ejendommen. Søer er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Merdepositionen på de tre nærmeste søer er beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Det er derfor kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af søerne ved deposition af luftbåren ammoniak.

Kommunens samlede vurdering

Bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkningen er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden, som sikrer, at der med overholdelse af dette beskyttelsesniveau ikke vil kunne påvises en biologisk ændring af naturområderne. Da udvidelsen overholder beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition på ammoniakfølsom natur beliggende nærmest ejendommen, er det kommunens vurdering, at beskyttelsesniveauerne ligeledes er overholdt for øvrig natur i nærområdet.

Samlet set er det Billund Kommunes vurdering efter gennemgang af de repræsentative § 3 områder inden for 1.000 meter fra ejendommen, at der kan meddeles miljøtilladelse til det ansøgte projekt, uden at det i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3 registreret natur med ammoniak.

På ovenstående baggrund, er det kommunens vurdering, at anlæggets ammoniakemission, herunder i forbindelse med andre planer og projekter, ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af de nævnte naturforhold. Kommunen finder således ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en skærpelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til ammoniakfordampningen.

Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)

Arter der fremgår af Habitatdirektivets bilag IV, har i henhold til Habitatdirektivets artikel 12⁹ krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Bilag IV arter, der kan have levested ved husdyrbruget på Plagborgvej 19, kunne være spidssnudet frø, løgfrø, stor vandsalamander, markfirben, vand-, syd- og

⁸ Jf. bilag 3 til bekendtgørelsen gælder at kommunen for kategori 3-natur har mulighed for at tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha/år.

⁹ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer)

langøret flagermus, samt birkemus. Derudover vil odderen sandsynligvis findes i tilknytning til flere af vandløbene i området. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller optaget på rødlisten.

I Billund Kommune er spidssnudet frø almindeligt udbredt. Dertil kommer nogle områder med særlige paddeinteresser udpeget i forbindelse med Ribe Amts Naturkvalitetsplan. I en række vandhuller i disse områder er paddefaunaen særlig rig, og her findes spidssnudet frø, løgfrø og stor vandsalamander. Alle tre arter er på Habitatdirektivets bilag IV, og løgfrøen er desuden rødlistet.

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*)

Yngler og lever forår og sommer i næringsfattige vandhuller uden fisk og ænder. De voksne individer lever en stor del af året på land, i skove og haver. Arten kan være ret almindelig i vandhuller midt ude på dyrkede marker. Trusler mod stor vandsalamander og årsag til artens tilbagegang er, at vandhullerne forurenes gennem for mange næringsstoffer og derfor gror til, og at der udsættes fisk og ænder i vandhuller.

Udyrkede bræmmer omkring vandhuller kan være med til at sikre, at vandet ikke bliver næringsbelastet, men samtidig er det vigtigt, at beplantning omkring vandhullerne holdes nede, så lys og varme kan nå vandet.

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*)

Findes overalt i Danmark, men er gået tilbage i antal. Den yngler i mange forskellige slags vandhuller og lever uden for yngletiden på fugtige steder tæt på vandhullerne. Udover at arten er opført på bilag IV, er arten fredet og med på gulliste 1997.

Spidssnudet frø er gået tilbage på grund af mangel på passende leve- og ynglesteder, da mange vandhuller er blevet fyldt op, groet til eller forurenet, og moser og enge er blevet afvandet. Vandhuller mister også status som egnede levesteder, når der udsættes fisk eller ænder.

Etablering af nye vandhuller samt vedligeholdelse af eksisterende ved at hindre tilgroning vil medvirke til at bevare og øge bestanden af spidssnudet frø.

Løgfrø (*Pelobates fuscus*)

Løgfrøen karakteriseres som sårbar, og den samlede bestand i Danmark er gået voldsomt tilbage. Der findes endnu væsentlige bestande i dele af Billund Kommune samt et par andre steder i det tidligere Ribe Amts område. Billund Kommune har derfor en særlig forpligtigelse til at sikre løgfrøens levesteder.

Løgfrøen yngler i vandhuller, men findes mest på dyrkede marker hvor den graver sig ned i dagtimerne og kommer frem for at jage om natten. Udover mangel på passende yngleområder er en af truslerne mod løgfrøen, at store landbrugsmaskiner dræber frøerne, når der høstes, pløjes og harves på de marker, hvor dyrene opholder sig. Løgfrøen klarer sig bedst i landskaber, hvor landbruget ikke er så intensivt, eller hvor områderne ikke dyrkes.

Løgfrøen er fredet og findes på Habitatdirektivets bilag IV. Arter der fremgår af direktivets bilag IV, har i henhold til Habitatdirektivets artikel 12 krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Odder (*Lutra lutra*)

Odderen forekommer ved vandløb og søer i store dele af Jylland og er bl.a. registreret i Omme Å. Det er derfor nærliggende at tro, at odderen vil være gæst i de vandløb, der ligger nær ejendommen. De største trusler mod odderen er fysisk ødelæggelse og forstyrrelse af yngle- og rasteområder.

Birkemus (*Sicista betulina*)

Birkemus hører til blandt Danmarks mest sjældne pattedyrarter. Arten er fundet i det vestlige Limfjordsområde og i et bælte tværs over Sydjylland fra Esbjerg til Ribe i vest til Vejle og Kolding i øst. Birkemus lever i områder, hvor fugtige arealer såsom enge, vandløbs- og vældområder står i tæt forbindelse med tørre biotoper i form af heder, afgræssede, stejle skrænter, ekstensivt dyrkede marker eller skov. Følgende vurderes at kunne have betydelig skadelig indvirkning på arten: Dræning, opfyldning af vandhuller og væld m.v., samt ødelæggelse af diger, skrænter, overdrevsbakker m.v.

Kommunens vurdering

Der ligger flere § 3 registrerede søer og naturarealer indenfor 1.000 meter af anlægget. I afsnittet ovenfor er der vurderet på ammoniakpåvirkningen i søerne. Nærmeste registrering af Bilag IV padder ligger cirka 1,7 km syd for ejendommen, hvor der er registreret larver af lille vandsalamander.

Det ansøgte projekt har ingen direkte fysisk indflydelse på § 3 søerne i området. En tilladelse til projektet vil heller ikke medføre fysisk påvirkning af nærliggende vandløb, ligesom driften af ejendommen ikke vurderes at medføre øget forstyrrelse af vandløb.

Der er registreret birkemus i Billund Kommune. Det ansøgte projekt medfører ikke direkte fysiske ændringer af mulige levesteder for birkemusen. Det er derfor Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil have nogen væsentlig påvirkning på arten.

Det er Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil have en væsentlig påvirkning på de omtalte Bilag IV arter eller deres levesteder.

Ud over Bilag IV arterne nævnt i afsnittet har Billund Kommune ikke kendskab til øvrige beskyttede arter, der kunne tænkes at blive påvirket af en tilladelse til det ansøgte projekt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Når et husdyrbrug udleder mere end 750 kg N/år er det omfattet af kravet om BAT. Den beregnede ammoniakemission fra den ansøgte produktion er 2.464 kg N/år. BAT-niveauet er i it-skemaet beregnet til 2.464 N/år. BAT er dermed overholdt.

Ophør

Der stilles vilkår, som skal sikre, at der ved ophør af driften træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at gødning, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til etablering og drift af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

Bilag

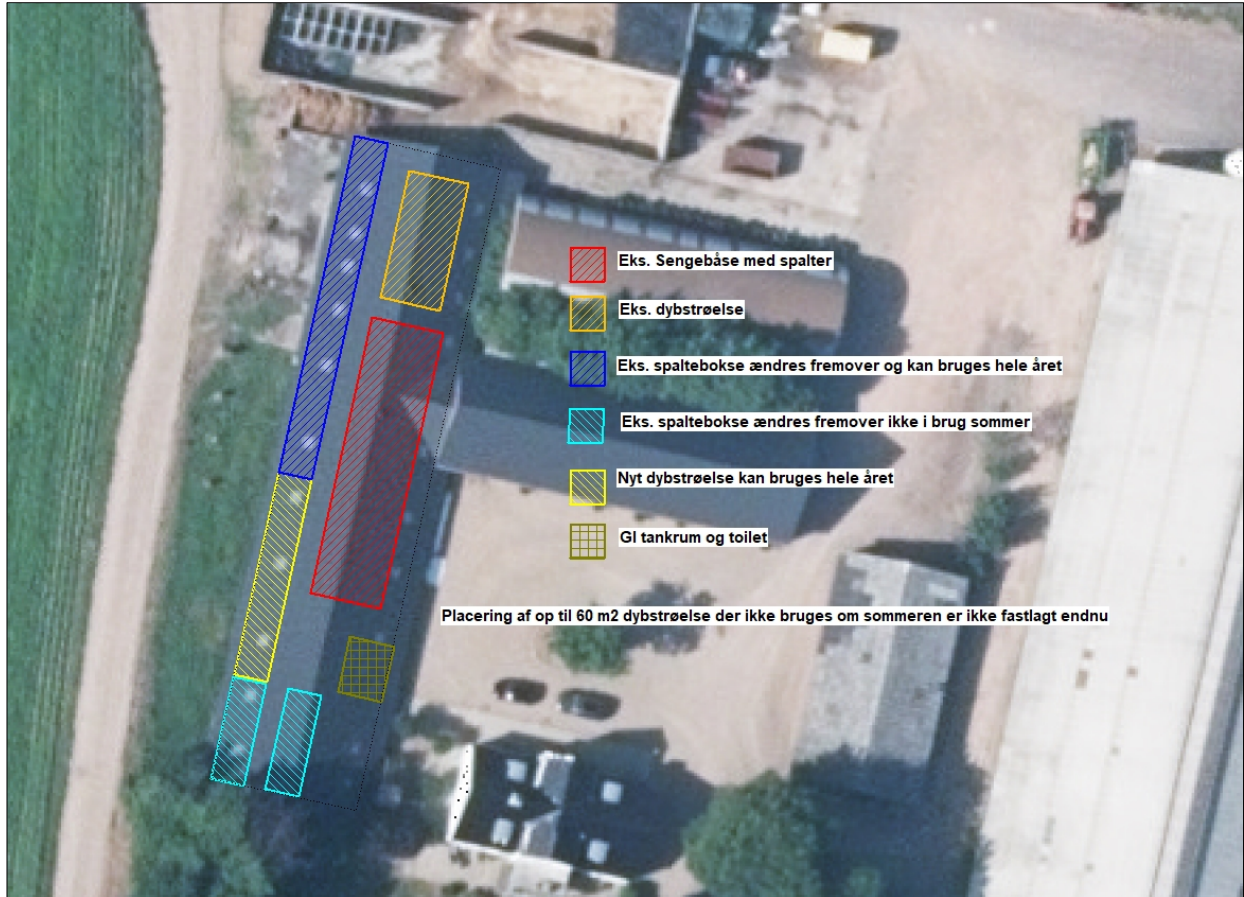
- Bilag 1. Husdyrbrugets lokalisering
- Bilag 2. Situationsplan og oversigt over produktionsareal
- Bilag 3. Kort over områder i lokalplan nr. 65
- Bilag 4. Afskærmende beplantning
- Bilag 5. Registreret natur omkring ejendommen

Bilag 2. Situationsplan og oversigt over produktionsareal

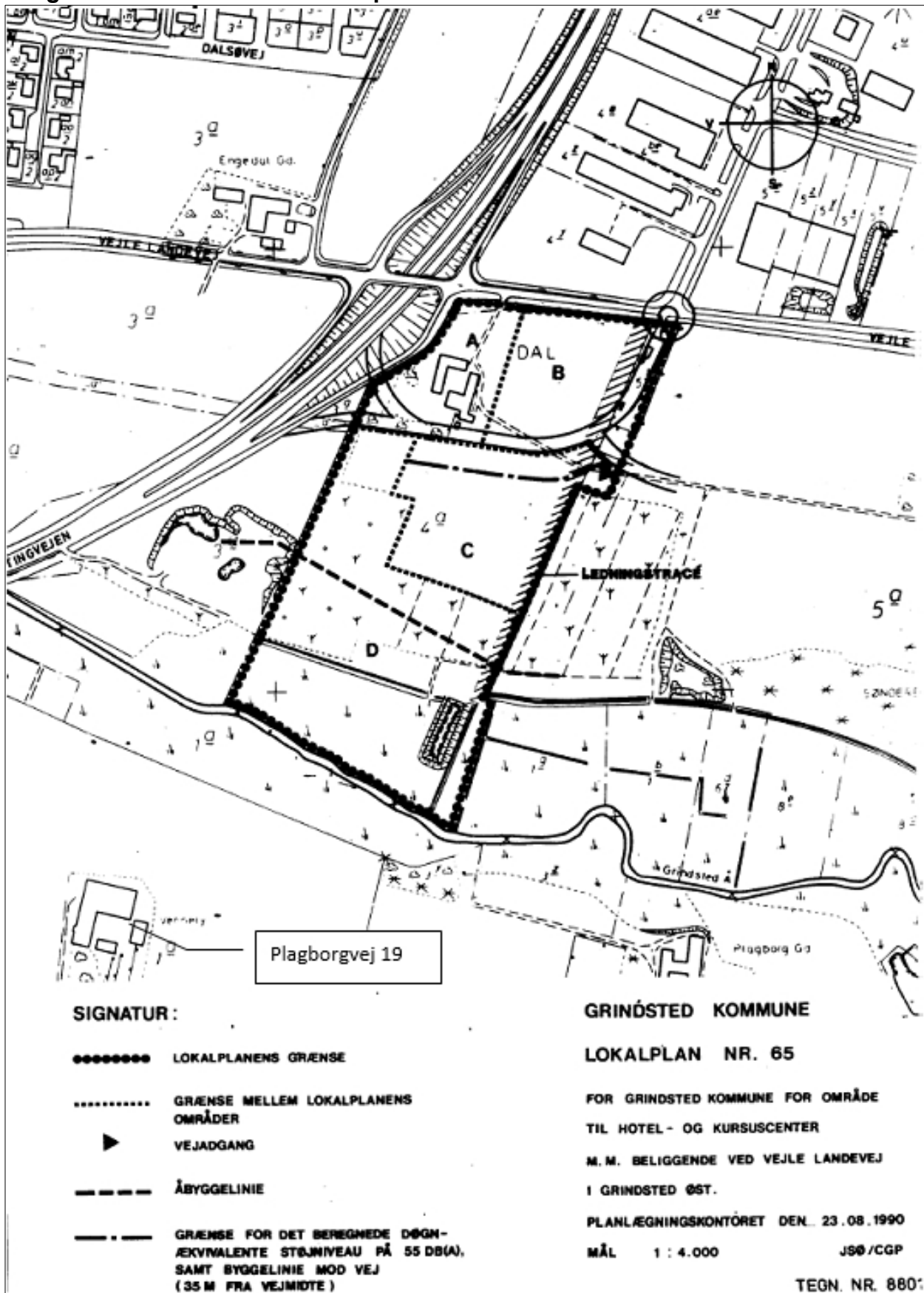

- Bygning 1. Beboelse
- Bygning 2. Stald med opdræt
- Bygning 3. Lade
- Bygning 4. Maskinhus
- Bygning 5. Kostald
- Bygning 6. Ensilagesiloer
- Bygning 7. Ensilagesiloer
- Bygning 8. Ældre gyllebeholder med fast låg 176 m³
- Bygning 9. Gyllebeholder 1 på 1.830 m³
- Bygning 10. Gyllebeholder 2 på 2.810 m³
- Bygning 11. Møddingsplads
- A Dieseltank og olieopbevaring
- B Kemikalier
- C Medicin
- D Døde dyr
- E Udendørs kraftfodersiloer
- F Indendørs kraftfodersiloer
- G Fortanke hvorfra der afhentes gylle til biogas
- H Halm
- I Vaskeplads

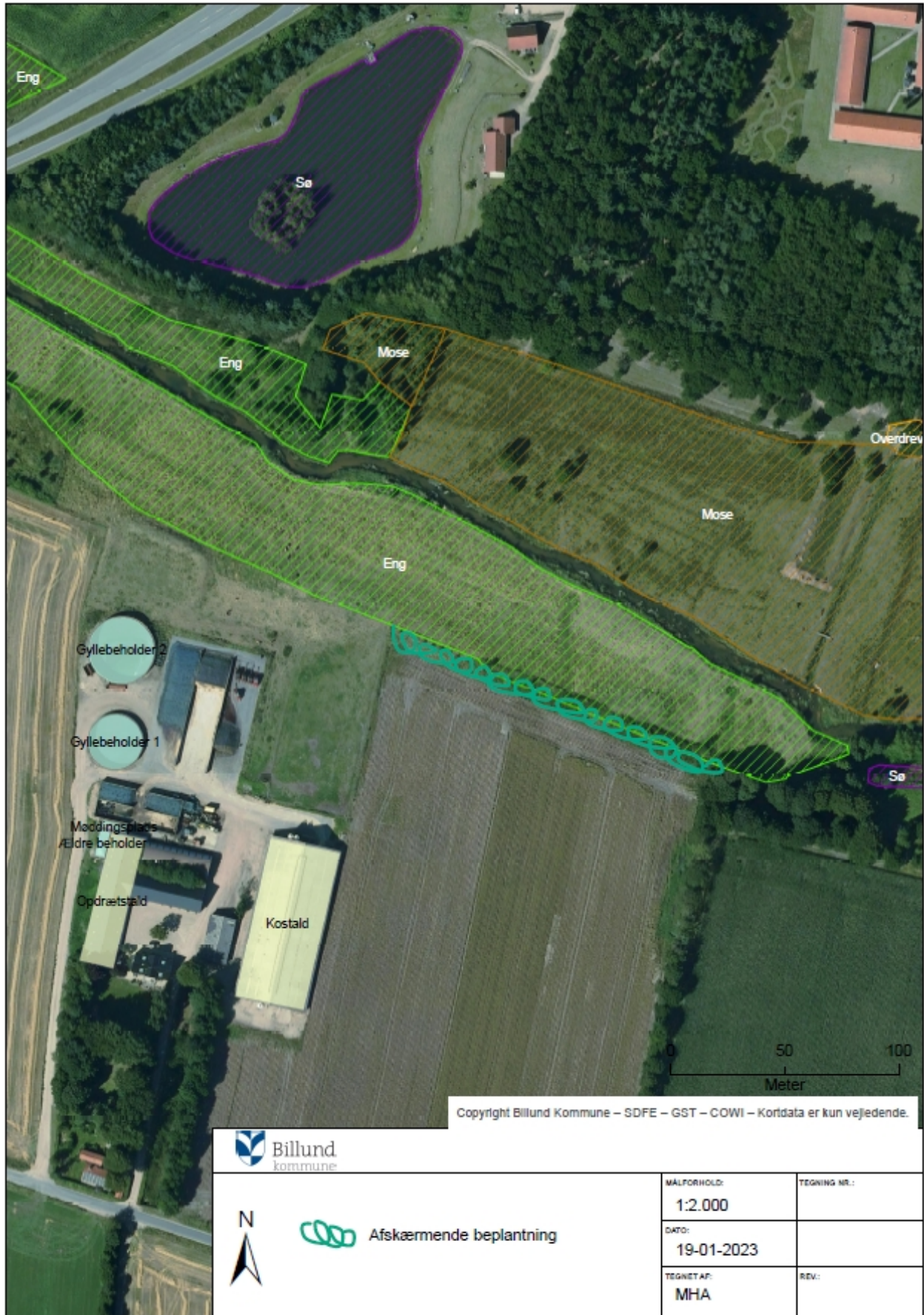
Opdrætsstald, produktionsarealer

Bilag 3. Kort over områder i lokalplan nr. 65

Bilag 4. Afskærmende beplantning

Bilag 5. Registreret natur omkring ejendommen

